

Til: Justis- og beredskapsdepartementet

Asker, 5 juli 2023

Høringsuttalelse - forslag til endringer i offentleglova m.m. - innsyn i journalinnføringer m.m. som gjelder organinterne dokumenter

Foreningen For Fritt Vaksinevalg er en ideell medlemsforening som ble etablert i 2015. Vi er tilknyttet den internasjonale paraplyorganisasjonen [European Forum for Vaccine Vigilance](#) som består av medlemsorganisasjoner fra 25 europeiske land med til sammen over 100.000 medlemmer som har som formål å arbeide for et fritt vaksinevalg for alle borgere i Europa.

[Foreningen for Fritt Vaksinevalg](#) er en menneskerettsorganisasjon som ser på som vår viktigste oppgave å forhindre at det blir innført indirekte eller direkte tvangsvaksinering i Norge. Vårt formål er å fremme og forsvare individets rett til et fritt vaksinevalg på vegne av seg selv og sine barn i samsvar med prinsippene i en demokratisk rettsstat. Råderetten over eget legeme må forbli hos individet selv. Dette angår oss alle og handler om grunnleggende menneskerettigheter.

Innledning:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring et forslag til endringer i offentleglova, offentlegforskrifta og arkivforskriften. Departementet foreslår at både organinterne dokumenter og tilhørende journalinnføringer kan unntas fra offentlighet. Organer skal kunne journalføre organinterne dokumenter uten at opplysninger om disse dokumentene publiseres i den offentlige journalen som er tilgjengelig på nettet.

Gjeldende rett gir allmennheten rett til innsyn i alle opplysninger som fremgår av journalinnføringen, som f.eks. tittelen på dokumentet, avsender, mottaker, journaldato og dokumentdato. Allmennheten kan be om innsyn i oversikter over alle dokumenter i en eller flere saker eller på et konkret saksfelt, og det kan kreves innsyn i tidligere utarbeidede sammenstillinger, inklusive journalføringer som gjelder organinterne dokumenter.

Departementet oppgir som bakgrunn for å ønske innskrenking av innsynet fra offentligheten «vil kunne føre til oppmerksomhet og debatt om den pågående interne korrespondansen i offentligheten, og det kan også tenkes å kunne føre til forventninger om et bestemt resultat i saken». Videre at opplysninger om hvilke departementer som er involvert i en sak, på hvilke tidspunkt og i

hvilket omfang, kan være sensitivt, og kan føre til at departementene ikke uttaler seg fritt i saken, eventuelt at de velger å kommunisere muntlig fremfor skriftlig.

Foreningen for Fritt Vaksinevalg oppfatter at departementet har lagt stor vekt på å øke kontrollen innad og tette skottene for innsyn utenfra; fra nysgjerrige øyne, som journalister, andre politikere og vanlige borgere, for å få arbeidsro og unødvendig innblanding.

Det kan være mer effektivt å jobbe uten andres innsyn under en prosess, men hensynet til folkets behov for åpenhet under prosessen veier tyngre enn tjenestemennenes behov. Og i dag, da folkets tillit til politikerne og myndighetene er under betydelig press, er åpenhet viktigere enn noensinne.

Foreningen Fritt Vaksinevalg ber Stortinget om å si nei til forslaget endringer i Offentleglova mm. på dette grunnlaget:

1. Et demokrati er bygget på åpenhet

Et demokrati er basert på åpenhet og tillit, mellom folket og de som er oppnevnt og ansatt til å tjene folket. Når åpenhet blir borte, forsvinner tilliten og grunnlaget for demokratiet.

2. Åpenhet fordrer at borgerne er informert gjennom en fri presse

Folket er avhengig av at pressen fremskaffer og tilgjengeliggjør informasjon fra politisk ledelse, stat og kommune. Når pressen og befolkningen ikke lenger får innsyn i at dokumenter finnes eller tilgang til opplysningene de inneholder, blir grunnlaget for å drive kritisk journalistikk og befolkningens mulighet til å kontrollere maktutøvelsen sterkt svekket.

3. Hemmeligholdelse svekker tilliten til regjering og Storting.

Under pandemien fikk Stortinget ikke delta når viktige beslutninger skulle tas som berørte befolkningens liv og helse og næringsliv. Stortinget ga likevel regjeringen tillatelse til en 60 år lang hemmeligholdelse av opplysninger som gjaldt diskusjonene og grunnlaget for beslutningene tatt under covid-pandemien.

Befolkningen har som konsekvens av dette fått vesentlig lavere tillit til regjering og Storting. Tilliten blir ytterligere svekket hvis dette forslaget går igjennom.

4. Tilgang til opplysninger i pågående forhandlinger med WHO

Under pandemien var vi vitne til at Norge gjennom sine internasjonale forpliktelser til bl.a. EØS og WHO fulgte de samme retningslinjer hva gjelder lovendringer, smitteverntiltak og vaksinepolitikk som store deler av verden for øvrig. WHO viste seg bl.a. under Covid-håndteringen som en organisasjon som styrer etter andre motiver enn de strengt medisinskfaglige og vitenskapelige. WHO har gjentatte ganger slik sett vist at de ikke kan stoles på.

Norge har gjennom statsråd Ingvild Kjerkol uttalt seg positivt om en betydelig suverenitetsavståelse til WHO. Da vil norsk lovgivning og basale menneskerettigheter overstyres av WHO's regelverk.

Det har vært helt tyst om denne prosessen som Norge er inne i nå. Når vi vet at WHO's generalsekretær alene vil få makten til å definere en krise, som WHO vil kunne agere ut fra, vil Norges og andre nasjonalstaters selvråderett i virkeligheten bli borte.

At Norges befolkning ikke lenger skal ha retten til å opplyses om alle deler av en forhandlingsprosess, som de ellers gjennom en kritisk presse med tilgang til de nødvendige dokumenter - i en situasjon der Norge overfører sin selvråderett som nasjonalstat til en 84-86% privatfinansiert verdensorganisasjon - er et eksempel på at innsynsretten er av aller største viktighet.

Hadde befolkningen forstått hva som foregår, ville de aldri gitt sin tillatelse. Dette eksemplet alene gir god nok grunn til å stemme forslaget ned.

5. Åpenhet og demokrati veier tyngre enn offentlige interne prosesser

Befolkningens og pressens tilgang i full åpenhet til offentlige interne prosesser og dokumenter er en fundamental rett i et demokrati. Denne retten bør stå sterkere enn hensynet til myndighetenes ønsker om å skjerme seg fra innsyn fra befolkningen og pressen.

I dag da folkets tillit til politikere og myndigheter er under sterkt press og Norge er i forhandlinger om å avstå vesentlig selvråderett, er åpenhet viktigere enn noensinne.

Konklusjon

Foreningen for Fritt Vaksinevalg oppfordrer Stortinget til å stemme nei til forslaget om endringer i Offentleglova m.m, - innsyn i journalføringer m.m. som gjelder organinterne dokumenter.